

At kalla og vekja beinleiðis og lættskiljandi

Lög til Heimamissions-sangbókina
 Johs. Mortensen legði til
 rættis
 Utgevari: Heimamissions-
 forlagið, Vestmanna, 1982
 Prent: Estra
 Kostn.: 250 kr.

Lagatílfarið er
 rættiliga fjölbroytt;
 ein partur er sjálf-

andi tey vælkendu
 kensluligu lögin,
 sum kunnu tykjast
 at hava eini so lætt-
 vunnan effekt í
 sinum rytmiska og

melodisktharmon-
 iska strukturi; men
 her ber illa til bert
 at meta eftir
 strongum musik-
 alskum sjónarmiði.
 tí her er talan um
 onnur princip, tað
 at kalla og vekja á

ein beinleiðis og
 lættskiljandi hátt,
 skrivur Ólavur Há-
 tún m.a. í ummæl-
 inum av Lögum til
 Heimamissionsbók-
 ina:

Ut er komið — ja, nú er
 tað nakað síðan — nýggj
 føroysk notabók.

Tað er lagasavn til
 Heimamissionssangbók-
 ina, sum Johs. Mortensen,
 trúboðari, legði til rættis,
 og sum er utgivin á
 Heimamissionsforlagnum.

Sum nevnt í inngangs-
 orðum til hesa bók varð í
 formælinum til seinastu
 útgávu av Heimamissi-
 onssangbókini boðað frá,
 at nukur lög fóru at koma
 út í egnum hefti sum
 iskoyti til tey lagasavn,
 sum annars verður vist til.
 Hetta neyðturviliga
 iskoyti er nú vorðið
 rugvismikið savn við ikki
 færri enn 170 lögum, og í
 staðin fyri sum fyrr at
 mega leita í 13 ymskum
 bókum finnur tu nú lag til
 allar teir meira enn tusund
 sálmarnar sangirnir í 5
 notasovnum: Den danske
 Koralbøg, Melodisamling

til Hjemlandstoner,
 Føroysk Songløg (H. J.
 Højgaard), Nøkur Sálm-
 løg (Frida Petersen) og so
 hesari nýggju, sum ber
 heitið Løg til Heimamissi-
 onssangbókina.

At bókini sostatt beinan-
 vegin er ein munandi bati í
 arbeiðinum hjá teimum,
 sum skipa fyri sangi innan
 heimamissionina, er eyð-
 sæð. Johs. Mortensen
 hevur to ikki bert savnað
 úr tókum notabókum,
 men hevur eisini lagt seg
 eftir at finna fram lög,
 sum ikki áður voru á
 prenti, og hevur eisini,
 sum tað tykist, elvt til
 nýgerð av lögum, har ongi
 voru.

kalla og vekja á ein bein-
 leiðis og lættskiljandi
 hátt.

Tað eru to lög
 innimillum við slíkum
 apelli, sum tykjast at
 hava dygd út um ta fyrstu
 lötuna, lög, sum teir
 mongu sangbólkarnir
 longu hava tikið til sín, og
 eisini lög, sum væntiliga
 fara at finna fram, nu tey
 eru komin á prent.

Apropos sangbólkur so
 hevur tað mangan undrað,
 hvi hesi sangglæðu ung-
 folk ikki gera meira av at
 syngja eisini dygdargóðan
 tonleik t.d. av meistarum
 sum Bach og Handel. Teir
 og aðrir slíkir við voru to
 djúpt trúgvandi menn,
 sum neyvnu settu fjöðu ra
 blað, uttan at tað var
 hinum allmáttuga til
 heidur og pris. Í umtalaða
 lagasavni eru eisini
 mergjað lög av eldri og
 yngri uppruna, sum helst
 verða at finna í einari
 føroyskari koraibók til
 kirkjunnar, ta ið hon
 einaferð kemur, um
 annars tekstirnir bjóða til
 tað. Teir seinastu 30—35
 sangirnir eru kendir og
 vældamdir føroyskir fóst-
 urlandssangir.

Bundin uppgáva

Tríðingurin av teim 170
 lögnum eru føroysk, og í
 samband við hesi lög
 finnst bæð kend og
 minni kend navn. Lög hjá
 J. Waagstein, O. J. Hans-
 en, A. Ennberg, Samal
 Petersen, H. J. Højgaard
 og Gunnar Mikkelsen eru
 langt síðan vorðin fólka-
 ogn, og tað er at feignast
 um, at vit nu eisini hava
 fingið utgivin nukur av
 frálíku lögnum hjá Knut
 Olsen og okkurt hjá Reg-
 ini Dahl við, men munnu
 ikki eisini lög t.d. hjá
 Jacob Nicolaisen og
 Amundi Berthelsen fara
 at tola tíðarinnar tonn?

Uppgávan hjá utgav-
 aranum hevur annars
 verið rættiliga bundin,
 eftirsum tekstirnir fyri
 stóran part eru tydingar,
 sum frammanundan voru
 knyttar at avisum lögum.
 Flestu ikki føroysku lögin
 eru angelsaksisk, teimum
 á baki koma tey norsku,
 síðan tey dansku og tey
 svensku, og hetta visir
 eisini sambandið millum
 pietistiskar rorslur í
 hesum londum og heima
 hjá okkum. Lagatílfarið er
 rættiliga fjölbroytt; ein
 partur er sjálvandi tey
 vælkendu kensluligu lö-
 gin, sum kunnu tykjast at
 hava eini so lættvunnan
 effekt í sinum rytmiska og
 melodisktharmoniska
 strukturi; men her ber illa
 til bert at meta eftir
 strongum musikalskum
 sjónarmiði, tí her er talan
 um onnur princip, tað at

Føroyskt handverk

Bókin er annars snotulig
 og væl úr hondum greidd,
 og tykist hon at kalla øll
 at vera føroyskt hand-
 verk. Estra í Gøtu hevur
 staðið fyri prentinum, og
 sjálvt notasatsirnir, sum
 eru greiddir og tyðuligir,
 eru flestallir settir í Føroy-
 um. To eru nakrir tiknir
 beinleiðis úr aðrari nota-
 bók, og her haldi eg, at
 heildarmyndin hevði verið
 betri, um Hans J. Egholm
 hevði havt teknað allar.
 Tað eru aðrir smær
 inkonsekvensir við utgav-
 uni, sum to hvorki hava
 við útsjond ella nytstu av
 bókini at gera.

Sum heild vil eg meta,
 at so fjölbroytt, hendan
 bókin er, og so litið, sum
 annars er til av føroyskum
 notabókum, so man lög
 til Heimamissionssang-
 bókina hava áhuga í flest-
 um føroyskum heimum,
 har sungið og spælt
 verður.

Ólavur Hatun

Razzia við føroyskum sangi

Razzia á einari konsert í Danmark (mynd: Østjysk Billedforsyning)

Í morgin kl. 16,00—18,00 verður áhugaverd konsert í Útvarphøllini við danska rokkbólkunum Razzia og føroyskum sangarum.

Joanna Johansen, Runa á Heygum og Jórur Højgaard fara at syngja nukur av lögnum hjá Razzia, sum nú hava fingið føroyskan tekst.

Annars spæla Razzia og føroyskir tónleikarar, sum fara í læru hjá Razzia seinnapartin í dag, í Perluni í kvöld kl. 22,00.

Razzia hevur skrivað føroysku bløðnum bræv, har bólkurin m.a. sigur seg feignast um, at Dansk-Færøsk Kultur-fond, sum eins og danski felagsskapurin Musik og Lys hevur stuðlað Føroyaferðini hjá Razzia, soleiðis stuðlar rytmiskum tónleiki.

Og Razzia skrivur eisini:

„Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke den Færøske Jazzkreds (t.e. Havnar Jazzfelag, sum er vertur bl.m.), specielt Jens Nielsen, men også alle andre, der har hjulpet os til at gøre det muligt at gennemføre denne tournee.“

Razzia spældi í Perluni annað páskakvöld og tað var eitt rimmar kvöld, sigur Erik Lyhne, keyboardspælarin í Razzia.

Tey eru sera væl nøgd við undirtøkuna.

hd